

med andre offentlige ydelser, som man jo heller ikke får udbetalt ud over den dag, man er afgået ved døden, og hvor der jo også er det problem, at man kan risikere at komme til at skulle betale et beløb tilbage som efterlevende. Det vil jo selvfølgelig forsvinde, i takt med at alle nye pensionister nu overgår til at være bagudbetalt. Og det er selvfølgelig meget vigtigt, at det er sådan.

Det er rigtigt, at forslaget også giver en besparelse, som hr. Tom Behnke sagde, og det er jo sådan, at når man vedtager en række forbedringer, som koster penge – og det er jo alt lige fra kræftbehandling til mere politi i gaderne – jamen så skal de penge findes et sted. Vi kan ikke øge vores gæld, vi kan ikke hæve skatterne, og så kan man jo være nødt til at finde pengene på andre områder.

Men jeg synes, det er forsvarligt, og det vil være sådan, at man netop sidestiller det med andre offentlige ydelser.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Det er rigtigt: Pengene skal findes et andet sted. Men, kære socialminister, med en finanslov, der arbejder med så mange milliarder kroner, som tilfældet det er, hvorfor skal man så, hver eneste gang man skal ud og hente penge, hente dem hos de dårligst stillede i vores samfund? Det er det, jeg ikke kan forstå, og det er det, jeg ikke vil forstå.

Der er så mange konti på den finanslov, hvor man kunne skovle milliarder af kroner ind, uden at det ville gøre ondt på de dårligst stillede i vores samfund. Men det vil man ikke. Nej, nej, nej. Vi skal bruge milliarder af kroner på den ene konto og på den anden konto, og så henter man pengene hos dem, der i forvejen er dårligst stillet her i landet. Jeg troede, vi havde en socialdemokratisk regering, men det har vi tilsyneladende ikke.

(Kort bemærkning).

Inge Refshauge (DF):

Jeg kan ikke andet end give hr. Tom Behnke ret, og også fru Jette Gottlieb og fru Tove Videbæk. Jeg havde en følelse af, at socialministeren faktisk ikke havde det ret godt ved at stå og forsvare det forslag. Jeg har en ækel fornemmelse af, at det er vokset i finansminister hr. Mogens Lykketofts have. Jeg kan ikke forstå, at finans-

ministeren sover godt om natten ved at tage fra de dårligst stillede, fra dem, der er i dyb sorg, dem, der har det rigtigt dårligt, og så kommer der nogle forslag her, hvor man forgylder både ministre og folketingsmedlemmer.

Jeg synes ikke, det er rigtigt.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Det skal ikke få lov at stå uimodsagt, at det her er et forslag, der sparer på de dårligst stillede. Altså, det er en stor misforståelse at sige, at alle pensionister er dårligt stillede. Det er sådan, at en meget stor del og en stærkt voksende del har pensioner og indtægter også af ganske betydelig størrelse oven i pensionen, og det er den fejl, vi har gjort på mange punkter, at vi har sagt, at når man bliver folkepensionist, så er man svag, og så er man dårligt stillet. Det er jo bl.a. det, som de to forslag, vi lige har behandlet, gør op med.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Første behandling af lovforslag nr. L 140: Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Ændring vedrørende vederlag, eftervederlag og egenpension m.v.).

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 7/12 99).

Sammen med denne sag foretoges:

28) Første behandling af lovforslag nr. L 141: Forslag til lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 7/12 99).

29) Første behandling af lovforslag nr. L 142: Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændring af folketingsvederlaget m.v.).

Af Ivar Hansen (V), Ole Løvig Simonsen (S), Henning Grove (KF) og Margrete Auken (SF). (Fremsat 7/12 99).

30) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 61:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed. (Løn og pension).

Af Ivar Hansen (V), Ole Løvig Simonsen (S), Henning Grove (KF) og Margrete Auken (SF). (Fremsat 7/12 99).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Efter anmodning skal jeg fastsætte en taletid for ordførere på indtil 15 minutter i første omgang.

Ole Løvig Simonsen (S):

Når man hørte nogle af indlæggen ved den sidste debat, kunne man tro, at man allerede havde taget forskud på den debat, der kommer nu.

Jeg vil gerne sige, at når vi nu skal behandle de fire forslag sammen, tror jeg nok, man kan sige, at i hvert tilfælde indtil nu er de elementer, der indgår i de tre lovforslag og det ene beslutningsforslag, ret velkendte. Det synes jeg er en fordel, for dermed kan man også få en fornuftig debat om de enkelte elementer.

Men det, jeg opholder mig ved, er først og fremmest helheden. Og der vil jeg gerne sige, at når vi ser på ministervederlag og pension, har der også i den socialdemokratiske gruppe gennem længere tid, flere år endda, været et ønske om, at man fik en parallelitet mellem den pensionsalder, som gælder for borgmestre, og den, som gælder for folketingsmedlemmer. Derfor er det tilfredsstillende – det må glæde alle, der arbejder med den ting – at det er nu bragt på plads med de forslag, som ligger her.

Men det er jo også indlysende, at når man har nogle forslag, hvor man først kan få pension efter det 60. år i modsætning til i dag, hvor man kan få ventepenge og pension, når man er færdig med en ministerperiode, at så ser man også

på det samlede vederlag og dermed den samlede pension, og det er det, der er sket her.

Jeg vil gerne sige, at den stigning, der er sket i vederlaget til ministre, svarer stort set til det, som vi også kommer til, når det drejer sig om Folketingets medlemmer. Og derefter kommer selvfølgelig også et eftervederlag og de pensioner, der nu engang er, med de modregninger, der også skal til. At der også er et særligt tillæg til statsministeren, udenrigsministeren m.m., ja, det er også for mit partis vedkommende ganske indlysende.

Når de så er kædet sammen, er det, fordi der har været et ønske hos medlemmerne af Folketinget og fra regeringens side om også at se på folketingsmedlemmernes vederlag. Og der er jo en ændring, hvor vi siger: Vi vil gerne have en parallelitet, som der var tidligere, til det, der gælder for borgmestre i byer med 20.000-25.000 indbyggere, og det giver så en stigning i det vederlag, man får, på ca. 22 pct. Det tror jeg i og for sig der er meget forståelse for, ingen tvivl om det.

Og når vi så kommer til de andre elementer, vil jeg gerne sige, at det, der har været meget afgørende for Socialdemokratiet, er, at vi gør så stor en del af det skattefrie tillæg synligt; det er sket her. For eksempel er det sådan, at de, der tidligere fik det store omkostningsfrie tillæg på 95.000 kr., nu får det samme som andre, nemlig 45.000 kr., og har de så en lejlighed i København – hvis det er det, de foretrækker i stedet for at flyve frem og tilbage – så får de ekstra 20.000 kr. til dobbelt husførelse. Og endelig skal man dokumentere sine udgifter til bolig.

Det finder vi meget tilfredsstillende. Det er i og for sig også en ting, som man udmærket kan forklare de vælgere og borgere, som selvfølgelig stiller spørgsmål: Hvordan ser det her ud?

Dernæst vil jeg sige: Det, som også har ligget os på sinde, foruden den tydeliggørelse, der har været, er at prøve at se på ikke mindst det eftervederlag for de medlemmer, som går ud af Folketinget, og som ikke har mulighed for at komme direkte tilbage til arbejdsmarkedet. Derfor er vi tilfredse med, at vi får et eftervederlag, der deles op i to, nemlig de første 12 måneder, hvor alle får vederlag, og de næste 12 måneder, altså fra den 13. måned, hvor der bliver reguleret efter de indtægter, vi har. Og læg mærke til, hvad jeg siger: Det er ikke kun et spørgsmål om de pensionsindtægter eller de ventepenge eller andre ting, der ligger fra den offentlige sektor, det er også fra den private.

Jeg er meget tilfreds med, at der har været forståelse for, at disse elementer indgik. Det betyder faktisk, når jeg ser på nogle af de medlemmer, som tidligere er gået ud af Socialdemokratiets folketingsgruppe, at så skal man ikke stå med hatten i hånden og bede om at få nogle måneder ekstra fra Præsidiet. Jeg mener, at 2 års vederlag, når man skal tilbage på arbejdsmarkedet, til omskoling, til uddannelse og dermed også tilbage til et job, er det vigtigt at man har sikret, så man også har de økonomiske muligheder derfor.

Det synes jeg i hvert fald er en håndsækning eller en forståelse fra de øvrige partier som medforslagsstillere, som jeg synes er aldeles tilfredsstillende. Vi kunne være gået længere, det erkender jeg, men det er klart, at skulle det nu vare op til 36 måneder, kan man så søge det sidste, men det, der er det afgørende, er, at vi i hvert fald har fået klaret den ting af

Alt i alt er det jo givet, at det her for nogle af medlemmerne i Folketinget betyder en forøgelse af de indtægter, de får. Men for andre er det altså noget, der er gået i balance. Det tror jeg godt jeg kan sige.

Når man har den debat, så må man selvfølgelig se på, hvordan det ser ud for det enkelte medlem, og hvordan vi får lavet den helhed, der skal til, og det har vi så været medvirkende til i Socialdemokratiet. Vi har drøftet meget de forskellige elementer. Der var nok også elementer, som vi måske gerne så lidt anderledes, men det er nu engang sådan, at når man skal forhandle de her ting, så skal man også finde et fælles udgangspunkt i den sidste ende. Det har vi gjort, og derfor kan jeg sige, at vi fra Socialdemokratiets side kan støtte de fire lovforslag.

Lad mig lige sige en enkelt ting angående statsrevisorerne, som jo også er kommet ind i billedet, fordi vi ser på den sag: Også dér har vi set på en opjustering af vederlaget, men dér har vi også bedt statsrevisorerne tilkendegive, hvad de mener. Det tager vi selvfølgelig op, når vi får et svar fra statsrevisorerne om, hvordan de ser på det.

Med hensyn til europaparlamentarikernes vederlag, ja, så er det jo en konsekvensændring af det, vi gør her.

Det, som i den sidste ende står tilbage, er for mig at se – det kan vi lige så godt tale åbent om – at der er nogle partier, der er med, og der nogle partier, der er imod, men der er nok ikke nogen partier, som vil nægte at modtage det forhøjede vederlag.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Lige til den allersidste bemærkning vil jeg sige, at det ville jo også være civil ulydighed. Det må man ganske enkelt ikke. Det fremgår af loven, at man skal modtage det, så der ville ikke være andet end civilulydighedens vej til at komme i den situation, at man ikke modtog pengene.

Jeg kunne høre på den socialdemokratiske ordfører, at forsvaret for de mægtige stigninger i indkomsterne, der reelt ligger i det her, skulle være, at hvis man så på det ud fra en livstidsbetragtning, så ville det nok blive nogenlunde det samme, når man snakkede om ministrene f.eks., altså at når man tager den i øvrigt fuldstændig urimelige ungdomspension fra dem og erstatter den med en alderspension, ja, så er det rimeligt, at man så forhøjer vederlaget ganske betragteligt. Men sådan en livstidsbetragtning, er den forsvarlig? Er det på livstid, vi er her? Er det for at være her i al evighed, vi er her, og er livstidsbetragtningen i den forbindelse forsvarlig?

Men det, der egentlig kaldte mig herop, var sådan et enkelt element i det, og det er spørgsmålet om det, som man kunne kalde indkomstgarantien, som ligger i hele efterbetalingen, når man er holdt op herinde. Hvad er den logiske argumentation for, at det ikke skulle gælde fra den første dag? Argumentationen, når man erstatter efterbetaling med en indkomstgaranti, den er klar, den er forståelig. Jeg opfatter det oven i købet sådan, at det måske er Enhedslistens bidrag til hele den her omstrukturering. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad argumentationen er for, at man skal vente 1 år, før man laver den modregning? Indkomsterne er vel for pokker de samme.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu står Folketinget så over for at skulle vedtage en forhøjelse af vederlaget bl.a. for folketingsmedlemmer, og det går jo sikkert glat og fint igennem her i debatten i dag, men jeg vil gerne spørge, hvordan hr. Ole Løvig Simonsen forholder sig til, at man for ikke ret lang tid siden – det er selvfølgelig lidt tid siden – greb ind over for en konflikt på arbejdsmarkedet, fordi man syntes, nogle få kroner var for meget, og på den anden side så står her og gladeligt giver løs. Hvordan vil hr. Ole Løvig Simonsen forklare det over for befolkningen? Det vil jeg gerne høre her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Ole Løvig Simonsen (S):

Først vil jeg sige til fru Jette Gottlieb, at jeg var glad for at få konstateret, hvad jeg godt vidste i forvejen: At man ikke kan sige nej. Men det havde jeg nu også regnet med at en eller anden ligesom ville præcisere, for så kan jeg få fornøjelsen af at sige: Jamen hvis man nu synes – og det kan jeg forstå at fru Jette Gottlieb synes – at nu får man for meget, så har man jo ganske roligt mulighed for også at give det til veldædige formål. Det er fru Jette Gottlieb særdeles velkommen til.

Men det kan ikke medføre, at man samtidig prøver på at skose andre og sige, at det her er urimeligt, for det er det ikke, og det vil jeg gerne slå en streg under. Det kan godt være, at fru Jette Gottlieb synes, det er urimeligt. Det synes jeg ikke.

Det andet er så spørgsmålet: Hvorfor tager man ikke og gør det hele indtægtsbestemt? Der har vi jo nogle regler i dag, og dér vil jeg gerne sige, at man jo ikke behøver, f.eks. hvis man er offentligt ansat, at gå tilbage til det job, fordi man har jo de beløb, der skal til, og det gør så, at man er mere frit stillet. Det burde fru Jette Gottlieb også tænke på.

Så siger fru Jette Gottlieb, at det faktisk er noget, der er fostret dér. Og jeg vil gerne erkende, at da jeg blev ringet op, syntes jeg i og for sig, at det var nogle ting, som skulle prøves. Så derfor delte vi det op i to terminer. For det, der var afgørende for mig, var i hvert tilfælde, at den, der ikke havde arbejde, havde mulighed for at komme ind. Men sådan er det jo ikke i fru Jette Gottliebs verden. Dér skal det jo være det hele, og dér må jeg så have lov til at sige, at den opfattelse deler jeg selvfølgelig ikke.

Det sidste var så om, hvordan jeg forklarer det over for borgerne og vælgerne. Jamen dér vil jeg gerne sige, at det har jeg det da også udmærket med. Jeg kan endda en gang imellem måske have den opfattelse, at jeg måske på nogle områder har mere kontakt til medlemmerne og vælgerne, end man måske har fra nogle af medlemmerne side herinde. Jeg har selvfølgelig været hjemme hos mine egne folk og diskuteret og forklaret dem det, og de sagde: Ved du hvad, det ser helt fornuftigt ud, for med det arbejde, I udfører derinde, er det også rimeligt, at I får et ordentligt vederlag for det.

Dér må jeg så sige, at det kan man have forskellige opfattelse af. Det er fair nok. Men det, jeg gerne vil advare imod – og det vil jeg gerne

sige en gang til – er, at man ikke, fordi man har en anden opfattelse, skal forfalde til at blive populistisk, men dér vil jeg gerne sige, at det har jeg aldrig, aldrig nogen sinde mistænkt fru Jette Gottlieb for. Men der kunne være andre.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu er hele diskussionen om, hvad en rimelig løn for et rimeligt arbejde er, meget, meget vanskelig, og derfor er det også meget, meget vanskeligt at sætte nogle beløb på det. Derfor er det jo heller ikke den absolutte størrelse, der i første række falder i øjnene. Det er selvfølgelig de stigningshop, der kommer ud af de her aftaler, der nu ligger.

Derfor er det også dem, som, om jeg så må sige, vækker til debat, fordi det er nogle meget voldsomme stigninger. Men selve det at have et absolut beløb, hvor man siger, at det er rimeligt eller det er ikke rimeligt, det er en meget vanskelig diskussion.

Nu ved den socialdemokratiske ordfører formentlig udmærket godt, at i Enhedslisten har vi et andet princip. Dér har vi det princip, at vi søger at ligestille vores aflønning med en gennemsnitlig lønning for en metalarbejder i København, og derfor indbetaler vi til Enhedslisten alt, hvad der ligger derudover. Så det, der sker, når man stemmer for den ting her i salen, vil jo altså være, at man kommer til at stemme for et meget væsentligt bidrag til Enhedslistens kasse til politisk arbejde.

Det er jo en helt anden situation end den, der gælder for de enkelte medlemmer herinde i øvrigt. Men sagen er jo, at det er en meget vanskelig ting at sige: Hvad er en rimelig løn for et rimeligt arbejde? Men den stigning, som man her bevilger til Tingets medlemmer, er i hvert fald urimelig sammenlignet med den stigning, man finder acceptabel i samfundet i øvrigt. Og da ville det være rimeligt, om man i stedet for kørte med en fast procent, der svarede til den, som gjaldt i samfundet som helhed.

(Kort bemærkning).

Ole Løvig Simonsen (S):

Jeg vil gerne først sige til fru Jette Gottlieb, at jeg jo ingen betænkeligheder har ved, at man støtter Enhedslistens politiske arbejde. Det er da helt fint. Og det vidste vi jo også godt, for sådan er der også forskellige opfattelser.

Til rimelighedsbetragtningen:

Se, det, fru Jette Gottlieb siger, er: Se, jeg er rimelig, men du er urimelig. Nej, siger jeg, jeg er rimelig; det er dig, der er urimelig.

Nej, det, der er afgørende for mig i det her tilfælde, er: Når man ser på det samlede i det, der tidligere var, og det, der kommer til at gælde efter det her, så er der altså nogle, for hvem der ikke bliver tale om en markant stigning eller om stigninger i det hele taget, og der er andre, der får lidt mere, hvad jeg i og for sig ikke har noget imod. Men det har været magtpåliggende for os, at der i hvert fald ikke var nogen, der stod i den situation, at de kunne sige, at deres vilkår var forringet. Det er en fornuftig rimelighedsbetragtning.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er blot et kort spørgsmål: Når hr. Ole Løvig Simonsen snakker om populisme, tænker han så på de økonomer og vismænd, der for nylig har talt om løntilbageholdenhed?

(Kort bemærkning).

Ole Løvig Simonsen (S):

Nej, for at sige det rent ud, så er det jo sådan her på Christiansborg, at der jo går mange rygter. Dem hører jeg næsten aldrig. Men jeg vil gerne sige: Med populisme mener jeg de partier, som helt klart stiller sig op og siger: Det vil vi ikke have. Vi synes, vi har en rimelighed i det vederlag, vi har, og vi vil gerne have synliggjort det. Men på den anden side er vi meget tilfredse med, at I får en lønforhøjelse.

Og dér må jeg da sige til dem, at hvis det er det, der er tilfældet, så er det jo populisme, for så er det jo ikke det saglige, man diskuterer, nemlig spørgsmål om de enkelte elementer. For det er jo nu engang sådan – det kunne vi også høre fra fru Jette Gottlieb – at nogle elementer er man jo enig i og andre elementer er man jo ikke. Og det er den samlede afvejning, der skal til, og da kan det altså ikke være sådan, at man bare ser på det enkelte element og siger: Dét kan I bare se. For så er helheden væk. Og hvis man kun fokuserer på et enkelt element i forhold til helheden og trækker det frem, så er det populisme.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Christian Mejdahl i ordførerrækken.

Christian Mejdahl (V):

Mit første ansættelsesforhold blev indledt det sidste år, jeg gik i skole. Jeg var da 13 år, og min løn var aftalt til 100 kr. om måneden. Da jeg fortalte min bedstemor det, spurgte hun: Kan du tjene det, Christian? Mit forsvar var, at jeg ikke havde forlangt de 100 kr. Det var, hvad jeg var blevet tilbudt.

Tingene har unægtelig ændret sig. Nu er der ingen til at tilbyde. Nu må jeg selv være med til på mine kollegers og egne vegne at fastsætte det vederlag, der skal udbetales.

Den justering og omlægning, der her lægges op til i de fire lov- og beslutningsforslag, omfatter vederlag, eftervederlag og pension for ministre, folketingsmedlemmer, Folketingets formand, statsrevisorer og europaparlamentariskere, og derudover omfatter den diverse omkostningsstillæg.

I Venstre betragter vi det her som en samlet pakke.

Denne her sag har været undervejs længe. Det kan der læses om i de skriftlige fremsættelser og i de generelle bemærkninger.

Ministerpensionerne har der længe været et bredt ønske om at se på, og folketingsmedlemmernes vederlag, som ved den sidste regulering, i 1986, blev afstemt efter borgmestervederlag i en mellemstor kommune på 20.000-25.000 indbyggere, kom ud af trit i 1994, da borgmestrenes vederlag blev reguleret og borgmestre fik stort set samme pensionsbetingelser som folketingsmedlemmer. Fremover følger vi borgmestervederlaget i en kommune på 12.500-25.000 indbyggere.

Endelig har der været kritik af de forskelle, der er i medlemmernes omkostningsstillæg. Rejsemulighederne og den afsmitning, de har på rejsemønstret, har ændret på de geografiske uligheder. Nu er det for flere en mulighed at rejse frem og tilbage mellem bopæl og Christiansborg hver dag.

Venstres folketingsgruppe kan tilslutte sig ønsket om, at der rettes op på disse forhold. Vi lægger vægt på, at der nu fastsættes en reguleringsmekanisme, som er til at håndtere, så vi undgår store ændringer i fremtiden, og vi lægger vægt på, at vi ser de her ændringer i en helhed.

Når disse forslag er vedtaget, så er der nogle, der vil spørge, som min bedstemor gjorde:

Kan I nu også tjene det? Og der er andre, der vil sige: Er de økonomiske vilkår, som vi byder vore politikere, gode nok? Svaret vil aldrig

kunne være entydigt, for der er store forskelle i ansvar, arbejdsbyrde, arbejdsevne, afsavn og vilkår i det hele taget. Så det er en håbløs diskussion.

I Venstres folketingsgruppe erkender vi behovet for ændringer i de økonomiske vilkår, og vi mener, at de foreslåede ændringer er forsvarlige set i den helhed, som de nu skal ses i.

Dukker der uafklarede spørgsmål op under udvalgsarbejdet, vil vi da være med til at se på dem. Men ellers kan jeg på Venstres vegne give tilslutning til forslagene og give tilsagn om en hurtig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg studsede lige et kort øjeblik over en af de sidste betragtninger i Venstres ordførers indlæg, nemlig at man nu hermed fik en reguleringsmekanisme. Jamen det forstår jeg ikke, for har man ikke hele tiden haft en reguleringsmekanisme? Man har jo haft det, at man ville følge nogle bestemte udviklinger. Hvorfor skal man have det meget store tilskudshop, inden man begynder at etablere sin reguleringsmekanisme? Hvis man nu bare fulgte den lønramme, som svarede til den, vi står i i dag, så ville man jo have sin reguleringsmekanisme.

(Kort bemærkning).

Christian Mejdahl (V):

Jo, men fakta er jo, at der blev en ulighed, da vi regulerede borgmesterlønningerne. Og for nu at komme tilbage til den beslutning, som blev truffet i 1986, så er vi nu på sporet igen, og det er så det, vi i Venstres folketingsgruppe mener kunne være reguleringen, og derfor går vi ind for, at det så også bliver niveauet.

Henning Grove (KF):

De tre lovforslag og det ene beslutningsforslag, vi behandler sammen her, ser vi i Det Konservative Folkeparti som en helhed. Og det er jo ikke noget, vi lige pludselig har vedtaget eller foreslået; det er jo en sag, der har været lang tid undervejs. Der ligger et beslutningsforslag, hvor man skal se på ministres pension, og dengang det beslutningsforslag blev vedtaget, blev det samtidig tilkendegivet, at man også var klar til at se på ministres aflønninger. Derfor er det ganske naturligt, når man udsætter pensionen for ministre, at man også ser på deres lønforhold. Og hvis man sammenligner ministres løn med lønnen i ansvarsfulde job i det private er-

hvervsliv, kan man ikke engang nu sige, at det er høje lønninger, vi giver, men det er rimelige lønninger.

For folketingsmedlemmernes vedkommende har vi jo været længe undervejs. Det er 13 år siden, vi har set på de lønninger sidst. Og så kan man med god ret spørge: Hvorfor har I ikke set på det noget før, så det ikke blev så store spring? Det er vel, fordi vi alle sammen ved, hvilke kvaler det volder. Vi ved alle sammen, at lige så snart vi rører ved vores egen løn her, så vil der blive startet en stor ballade, dels af partier her i Folketinget, dels af aviserne. For når vi kommer udeomkring i forsamlingerne, er der mange, der siger, at de ikke kan forstå, at man ikke lønner folketingsmedlemmer bedre, end man gør. De siger, at man heller ikke får de rigtige folk ind, når man ikke vil give en ordentlig løn. Det er vel også derfor, der er så få erhvervsdrivende i det her Folketing, på grund af aflønningen.

Så der er mange årsager til det.

Havde vi gennemført en procentvis stigning igennem de dér 14-15 år, så kom det cirka til at svare til det, vi sætter lønnen op med nu. Så på den måde er det rimeligt. Og vi skulle jo til at se på det under alle omstændigheder, for den ulighed, der var med omkostningstillæg øst og vest for Storebælt, kunne vi simpelt hen ikke blive ved at leve med, efter at vi har fået broen. Så derfor skulle vi til at se på det, og når vi skal have larmen, kan vi lige så godt tage den fuldt ud på det hele, og det er jo det, vi gør.

Der er jo ingen tvivl om, at der vil blive ført en hetz nu af nogle partier her, men også af nogle blade. Vi har jo allerede set begyndelsen til det, og jeg er sikker på, at vi i aften vil opleve partier, der står op og hagler det her igennem, men når så engang vi får det vedtaget, så er de alle sammen glade for en lønforhøjelse.

Og denne her lønforhøjelse er rimelig i forhold til det udgangspunkt, vi havde i 1986, i forhold til borgmesterlønninger, og jeg mener, at de fleste folketingsmedlemmer fortjener at få en ordentlig løn. Vi skal ikke nedværdige os, nedsætte os selv i folks agtelse, fordi vi ikke tør aflønne folketingsmedlemmer fornuftigt.

Aage Frandsen (SF):

Det, vi behandler her, er tre forslag, som vedrører folketingsmedlemmer, europaparlamentarikere og statsrevisorer, og så er der et vedrørende ministrenes forhold. Det, der vedrører ministrenes forhold, tager jeg mig af, mens fru

Margrete Auken tager sig af de andre tre forslag, fordi vi betragter det som værende i to dele.

Det, som har været gældende for ministre hidtil, har været en ekstremt gammeldags ordning, næsten byggende på tjenestemandsprincippet, hvor en minister fik en løn, og gik ministeren af, så fik ministeren et vederlag efterfølgende i en periode og derefter pension, i virkeligheden på samme måde som tjenestemændene.

Så det er et gammelt system, som under alle omstændigheder burde afvikles, og det har vi peget på flere gange, og vi har foreslået, at man skulle indføre den ordning, som vi kender i dag hos borgmestre. Og det siger sig selv, at hvis man indfører en sådan ordning, så er det også naturligt at se på selve lønnen i den her forbindelse, også det eftervederlag, man får, når man går af som minister. Og det er det, som det her forslag så gør.

I den her forbindelse vil jeg også gøre nogle generelle betragtninger omkring det med høje lønninger:

Når vi giver mennesker høj løn, er det så, fordi der er efterspørgsel på arbejdskraft? Ja, det er det nogle steder i den private sektor. Er der mangel på arbejdskraft, så er man nødt til at sætte lønnen op. Det kan være en begrundelse. Det kan også være, fordi der er et særligt ansvar forbundet med jobbet; så siger vi også, at så skal man have mere i løn. Så er der også nogle, der siger, at nogle skal have mere i løn, fordi de mennesker, de er over, måske får mere i løn, og at man ikke kan have, at f.eks. en departementschef får mere i løn end en minister.

Og så siger man også i nogle tilfælde, at man ikke kan besidde en værdighed, hvis man ikke får en høj nok løn. Det synspunkt deler jeg overhovedet ikke. Altså ens værdighed, den agtelse, man skal knyttes til, er fuldstændig uafhængig af ens løn. Så det kan ikke gå.

Derimod kan det være rimeligt at se det i forhold til, hvordan man aflønner andre steder i samfundet, hvordan man gør det i det private erhvervsliv, hvordan man gør det hos embedsmændene, og ud fra de betragtninger kan man sige, at så er det rimeligt, at ministre får en højere løn, specielt sammenholdt med, at de også skal pensioneres på en måde, som svarer til det, som er i den offentlige sektor og i det private erhvervsliv, hvis man selv har forsikret sig.

Så det er ud fra de betragtninger, vi støtter grundtankegangen i det, der ligger i forslaget.

Der er dog ét element, som jeg ikke vil undlade at påpege, og det er spørgsmålet om ministres forskellige aflønninger:

Vi kender allerede i dag, at statsministeren og udenrigsministeren får en højere aflønning end andre ministre. Det er der vel en historisk tradition for, måske også fordi statsministeren er den første minister. Jeg ved ikke, hvorfor udenrigsministeren får en højere aflønning, men han var vel i gamle dage den næstfineste minister, så der ligger en tradition i den forbindelse. Finansministeren skal også have mere i løn, og hvis man siger, at de mennesker, der har magt, også skal have mere i løn, fordi de har så meget magt og ansvar, jamen så er det klart, at så skal finansministeren også have mere end en almindelig ministerløns. Han skal sådan set have dobbelt løn måske, men vi synes, at 110 pct. så er rimeligt.

Derimod er der ét område, hvor vi klart vil sige, at hvis vi havde været opmærksomme på det, så havde vi i hvert fald helt klart sagt fra i tide, hvis vi skulle have sagt fra i tide, og det er, at ministre, der er partiledere, også skal have 110 pct. af andre ministres aflønning. Det er ikke noget, man kan argumentere for sagligt set. Man kan argumentere for, at der er ministre, der qua deres ministerpost skulle have det. Og derfor må vi sige, at denne bestemmelse her ikke svarer til det, som er rimeligt i forhold til det, ministre skal aflønnes i forhold til, så det håber jeg man finder en anden løsning på end det, der ligger i forslaget her. Det er ikke noget, som kan bære i forhold til den helhed, som er i lovforslaget.

Margrete Auken (SF):

Som det turde være fremgået, er vi i SF enige – vi er jo også medforslagsstillere – i selve hovedprincippet for vederlaget. Det ville nok være svært at finde et tidspunkt, hvor det ikke gav spektakel. Der har været tilløb nogle gange, og straks var jo altså først og fremmest Ekstra Bladet der. Og selv om vi så sagde: Jamen vi får da ikke lige så meget som jer, så sagde man, at det kom overhovedet ikke sagen ved. Og dér har vi så i tidens løb haft fornøjelse af at underholde os med journalisterne om deres lønninger, og det syntes de altid var irrelevant, og det er det selvfølgelig også. Men det er fair nok, at den her lønstigning kommer ind, og det støtter vi.

Vi er også meget godt tilfredse med, at eftervederlaget er blevet bedre. Vi har set kolleger, som virkelig er kommet i klemme. Og dette, at

man har udvidet det, og at vi kommer hurtigere ind i det, er vi hundrede procent tilfredse med. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi gerne havde set, at man havde modregnet omgående for anden indtægt.

Det er altså underligt, at man oven i lønramme 38, som jo ikke er nogen beskedne løn, skal kunne lægge den direktørløn, eller hvad det nu er, nogle går ud til, og det har jo altså – det har vi jo også set nogle gange – fremmet spekulationer i, hvordan man kunne opnå sit eftervederlag, selv om man reelt var gået i gang med sin virksomhed udenfor, fordi man ikke nænnes at blive fri. Når man har mange penge, nænner man næsten aldrig at give afkald på dem.

Så vi havde som sagt meget gerne set, at den sag var kommet i orden, vi havde modregnet fra dag et. Det er selvfølgelig godt, at man gør det fra den 13. måned, men det burde være sket omgående.

Og så har vi altså et hængeparti, som vi simpelt hen er kede af, og det er det dér med, at formanden skal have statsministerløn. Og grunden til, at vi er kede af det, er såmænd ikke, at vi ikke under formanden det – jeg er ligeglad – men fordi vi dermed får introduceret en kedelig ting, som jeg er bange for kan blive alt for afgørende for det her, og det er præcis det, som også hr. Aage Frandsen talte om: at man måler værdigheden på sine penge. Så kommer der et klatresystem ind, så er det ydmygende, at der er nogle, der får mere, så er det ydmygende, at en departementschef får mere end en minister, så er det ydmygende, at en, man sidder sammen med, får mere end en selv, og så er der altså gået fuldstændig svamp i os herinde.

Jeg kan sige, at jeg i mit eget præstearbejde lander i lønramme 31, og jeg kan altså stadig væk tæve hele verden på cykel, fordi jeg ikke skal holdes oppe af min løn, og jeg håber ikke, at den lønstigning, jeg får her, ødelægger min forholdsvis store styrke på det punkt. Men jeg kan allerede nu høre rundtomkring, at det begynder at simre: Hvad nu med den, og hvad nu med den? Og hvad nu med de dér i forvejen vildt overbetalte departementschefer, som jo også har siddet og forsynet sig, for de skal jo også have mere? Og toppen skal jo have mere end bunden, og der er nogle, der kun får 700.000 kr., og det er også synd for dem, at de kun får 700.000 kr., og så er der nogle, der får 900.000 kr., og så er der minsandten nogle, der skal have 1,2 mio. kr., osv.

Og det er det, der kan sættes i gang. Så jeg vil godt sige allerede nu, at vi stiller ændringsforslag om det, og det er ikke for at genere formanden; han kunne have ladet være med at sætte det ind, kunne han. Det er ikke med vores gode vilje, det er sket. At formanden får ministergage, som han altid har fået, er o.k., men så skal det være det.

Og med hensyn til det dér signal, der ligger i, at det er krænkende ikke at få det samme som statsministeren, vil jeg sige, at vor formands ære er helt på niveau på statsministerens, helt på niveau. Men hverken arbejdsindsatsen eller ansvaret er det, og det er altså noget mere byrdefuldt at være statsminister, uanset af hvilken partifarve vedkommende er. Så jeg vil godt lige bebude, at vi stiller ændringsforslag på det punkt.

Og jeg synes egentlig, at vi fortjente en god diskussion om: Hvad sker der med os, når vi sætter lønningerne op? Jeg synes, den løn, vi har sat det op til nu, er rimelig nok. Det dér med borgmestrene osv. og sammenligningen med det er så o.k., og så går det ind og bliver reguleret, men jeg synes, vi alle sammen skal passe meget, meget på, at der ikke går klatring og svamp i vores moral, så vi begynder at tro, at det er mindreværdigt, hvis vi får mindre i løn end andre, eller at nogle, der får mindre i løn end vi, skulle være mindre værd, end vi er. Det er en meget kedelig tendens, som desværre breder sig her i vores samfund, og som jeg ikke synes, vi skulle bidrage til.

Men der er selvfølgelig støtte fra SF til forslagene som helhed, bortset fra det ændringsforslag, som vi håber kommer igennem.

Poul Nødgaard (DF):

For over 10 år siden gennemførte Folketinget en større reform af lønningerne for Folketingets medlemmer, og mange år efter fandt der en stor debat sted med mange kritiske udtalelser til følge. Sådan vil det sikkert også gå denne gang.

Når Dansk Folkeparti afviser alle fire lovforslag, skal denne holdning naturligvis have nogle ganske få ord med på vejen.

Et årligt vederlag på 377.000 kr. til et folketingsmedlem er efter Dansk Folkepartis opfattelse et ganske passende beløb, og en stigning på 88.000 kr. til 465.000 kr. er ganske enkelt upassende og vil skabe en bitterhed i befolkningen, der indtil nu har måttet lade sig nøje med beskedne lønforhøjelser.

Bedre bliver det ikke til foråret, når overenskomsterne skal fornyes i dette land. Således har vismændene og økonomiministeren for ganske få dage siden været ude med enslydende udmeldinger om løntilbageholdenhed af hensyn til Danmarks konkurrenceevne – en udtalelse, jeg er ganske enig i. Hvordan vil det store folketingsflertal bag de foreliggende love forklare befolkningen, at den ikke skal gøre sig forhåbninger om de store lønstigninger? Jeg spørger bare og forventer naturligvis et klart svar, men får næppe et sådant.

Et andet element i loven er omkostningstillægget, hvor Dansk Folkeparti har stor forståelse for en dækning af boligudgifter på op til maksimalt 50.000 kr. for de folketingsmedlemmer, der på grund af afstanden fra deres hjem og her til Christiansborg må have en bolig i hovedstadsområdet.

Men her hører enigheden så også op, idet der foreslås et skattefrit omkostningstillæg på 45.000 kr. til alle folketingsmedlemmer. Og dér er det, vi spørger: Hvilke andre borgere kan opnå en sådan begunstiggelse? Min egen situation er den, at jeg formentlig maksimalt har udgifter på cirka en tredjedel af de 45.000 kr., og en del af disse udgifter er til en stor og dyr telefonregning. Og vi må heller ikke glemme, når vi bedømmer alle disse her forhold, at folketingsmedlemmer har ret til fri rejse af enhver art i dette land og således ikke har nogen form for udgifter til rejser.

Men så kommer det: En del MF'ere har udgifter til kørsel, når de ikke kan anvende den offentlige transport. Denne gruppe skal naturligvis have et fradrag, og dér er det, vi spørger: Hvorfor kan man ikke ligesom alle de andre tusinder af lønmodtagere foretage et fradrag efter de faktisk kørte kilometer, når man må ud til valgsteder på fjerne steder, hvor der ikke er kollektiv trafik?

Derfor siger vi: Væk med omkostningstillægget, og lad os vise, at folketingsmedlemmer ikke er hævet over befolkningen, men på samme måde som den må gøre rede for, hvilke fradrag der skal gives.

Som en konsekvens af Dansk Folkepartis holdning til vederlagene til folketingsmedlemmerne følger jo naturligvis, at vi også må sige nej til forslagene om forhøjelse af vederlagene til henholdsvis statsrevisorerne og medlemmerne af Europa-Parlamentet.

Lovforslaget om ministrene har som udgangspunkt i hvert fald ét godt element i sig,

nemlig at afgående ministre først kan få pension fra det tresindstyvende år, men så får ministrene til gengæld en virkelig god efterlønsordning. Det har vi faktisk heller ikke de store bemærkninger til.

Det andet element i ministerforslaget lægger op til ganske betragtelige lønforhøjelser, hvortil kommer, at partilederne i regeringen skal have et tillæg på 10 pct., hvilket jo i den nuværende regering skal forstås sådan, at det er den nuværende økonomiminister, der skal have forhøjet gagen med disse 10 pct. Det finder vi lidt uforståeligt – eller meget uforståeligt.

I Dansk Folkeparti appellerer vi om, at behandlingen af de fire forslag udskydes til efter nytår, så der kan blive tid til en seriøs behandling af forslagene i Udvalget for Forretningsordenen.

Jeg har modtaget oplysninger om, at det er planen at gøre udvalgsarbejdet færdigt fredag, eventuelt først mandag, så forslagene kan blive hastet igennem Folketinget i den kommende uge. Noget sådant kan jeg nok sige er lovsjusk, og som præsidiemedlem har jeg utrolig svært ved at stille mig i spidsen for lovsjusk. Vi har netop forsøgt af hele vores hjerte og med al vores energi at modarbejde, at lovene kommer for hurtigt igennem Folketinget. Og der sker jo ingen verdens ulykker ved, at de her forslag bliver behandlet i løbet af januar måned og så vedtages. Det er formentlig samme flertal en måneds tid inde i det nye år.

Jeg tror, det vil være en utrolig klog og fin beslutning af Folketinget, og det appellerer jeg indtrængende om.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg går ud fra, at når Dansk Folkeparti finder, at lønnen er tilstrækkelig, så er det, fordi man accepterer alle muligheder for dobbeltjob og ben og dermed faktisk i praksis oppebærer en langt, langt større indkomst end den, som står på selve lønsedlen fra Folketinget.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu bringer fru Jette Gottlieb en sag ind i debatten, som jeg ikke selv havde tænkt mig at ville bringe ind, for jeg synes, vi skal prøve at føre debatten på et rimelig sobert plan. Men situationen er den, at jeg ganske rigtigt, som jeg også blev beskyldt for i morges i morgen-tv af hr. Arne Melchior, er viceborgmester i Ringsted og

medlem af byrådet, og man skal vel ikke anklage folk for, at de er flittige mennesker og kan lave noget ved siden af folketingsarbejdet.

Nu fik jeg ikke lejlighed til det under morgenudsendelsen i tv, men jeg kan så sige ved den her lejlighed, at hr. Melchior har 140.000-150.000 kr. som tidligere minister og fru Auken har kvart løn som sognepræst, og hvad ved jeg.

Jeg synes ikke, vi skal skyde hinanden det i skoene. Lad os lade den debat om, hvad vi har af indtægter ved siden af, falde. Jeg synes, det er denne debat fuldstændig ivedkommende. Jeg laver noget for mine penge, det kan jeg bevise.

(Kort bemærkning).

Ole Løvig Simonsen (S):

Der skal jo altid være forståelse for andres synspunkter, og det, som jeg forstod på det, hr. Poul Nødgaard sagde, var bl.a.: Kunne vi ikke ligesom andre fradrage vores kørsel i bil f.eks.?

Vil det så sige, at man fra Dansk Folkepartis side kommer med forslag om, at vi ikke skal have gratis DSB-kort, men derimod selvfølgelig have fradrag for hver rejse, vi har, på samme måde som brobisserne? For der skal jo være konsekvens i det, man foreslår.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Når jeg rejser det spørgsmål, er det jo ikke, fordi jeg mener, vi skal føre en konkurrence om, hvem der er mest flittig eller sådan nogle ting, men fordi selve spørgsmålet om eftervederlag jo præcis rummer den betragtning, at når man har andre indkomster, skal man modregne dem i den efterbetaling, man får, når man har siddet herinde.

En sådan tankegang kunne jo godt være gennemsyrende, sådan at man også kunne sætte spørgsmålstejn ved rimeligheden af, at man havde ben ved siden af folketingsarbejdet, at man havde anden indtægt, osv. osv., men sådan nogle betragtninger er åbenbart overhovedet ikke indgået i Dansk Folkepartis bedømmelse af de her forslag.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg synes også, det har været ganske klamt at følge Dansk Folkepartis noget skamløse populisme i den sag her. Der er jo ingen tvivl om, at man har tænkt sig at score alt, hvad man kan.

Og det dér med, at man f.eks. tillader dobbeltjob – jeg har 10 pct. af min præsteløn, som jo derefter beskattes i anden sammenhæng, så min præsteløn er ganske behersket, hvad jeg lige gjorde opmærksom på før, og jeg tror ikke, jeg kan mærke den, men den kunne jeg i hvert fald godt undvære; men selve det dér, at man bare siger, at vi har tid til også at være viceborgmestre: Det er ikke, fordi jeg i og for sig ønsker, at Dansk Folkeparti skal lave mere herinde, end det gør – det er slemt nok – men jeg vil bare gøre opmærksom på, at det har vi andre ikke tid til. Vi arbejder stort set i døgn drift.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Løvig Simonsen: Hvis hr. Løvig Simonsen havde hørt efter, hvad jeg sagde, så sagde jeg udtrykkeligt, at folketingsmedlemmerne har gratis transport med fly, tog osv. Men så sagde jeg i tilslutning til det, at der er en lang række folketingsmedlemmer, der kører meget i egen bil, når de kommer hjem til valgkredsen, fordi de ikke kan benytte det kollektive trafiksystem. Og det er den udgift, de har i forbindelse med den kørsel, jeg sagde at de måtte trække fra på fuldstændig lige fod.

Hvis man skulle følge hr. Ole Løvig Simonsens tanke, så skulle alle de folketingsmedlemmer, der ligger og flyver mellem København og de forskellige lufthavne, jo så også have et problem. Vi har ingen problemer med, at folk kan bruge det offentlige transportsystem fuldstændig vederlagsfrit.

Og så vil jeg sige til fru Margrete Auken: Jeg har utrolig svært ved at bevæge mig ned på det plan, som fru Auken gerne vil trække debatten ned på med populisme, og hvad ved jeg. Det har ikke noget som helst med populisme at gøre.

Og vedrørende ekstrajob vil jeg gerne sige: Lad dog være med at skælde folketingsmedlemmer ud for, at de er flittige ved siden af, at de er her i Folketinget! Tænk også på, hvad det kan betyde, at et folketingsmedlem har berøringsflader med livet uden for Christiansborg! Jeg synes, det er en Guds lykke, rent ud sagt.

(Kort bemærkning).

Ole Løvig Simonsen (S):

Til hr. Poul Nødgaard: Jeg hørte skam efter; det vil jeg gerne sige.

Det var slet ikke det, der var mit ærinde, i hvilken forbindelse man kører i bil eller ikke;

det var, at hr. Poul Nødgaard meget gerne ser, at det, man har, skal vi sige vederlagsfrit eller skattefrit, bliver synliggjort, og så må det vel også være sådan, at det at køre med DSB eller flyve så også skal synliggøres – eller hvordan?

Det er det, jeg siger: Der er ingen konsekvens i det. Man kan ikke gøre det ene uden også at gøre det på den anden side. Sådan ser det ud.

Poul Nødgaard (DF):

Jeg kan gøre det meget kort: Jeg er i bund og grund uenig med hr. Ole Løvrig Simonsen i det anførte synspunkt.

Arne Melchior (CD):

CD kan tilslutte sig de fire forslag og stemmer for. Som senior her i huset er der nok ikke mange, der vil mistænke mig for at være pro for min egen skyld. Jeg er da glad for de år, jeg har tilbage. Jeg ved jo ikke, om jeg når mit 30-års-jubilæum om 6 år, men jeg er da glad for den lønforhøjelse, jeg får, og jeg finder den ikke spor urimelig. Men jeg gør det først og fremmest, fordi jeg synes, at det niveau, vi nu kommer op på, er bedre end det, vi har haft hidtil. Og jeg under da enhver alle vedkommendes indtægter, også hr. Poul Nødgaard, men det er bare det, at når man taler så flot om det, skal man også tone rent flag, og det var det, jeg hjalp hr. Nødgaard med i morges i tv.

Jeg mener, at den samlede buket af lovforslag er et sundt kompromis. Der er da visse ting, vi gerne havde set anderledes. Vi ville gerne have været af med det skattefrie omkostningstillæg, men jeg tror ikke, det ville have forbedret ret meget. For øvrigt kan jeg sige som en af dem, der bor i København, men er valgt i provinsen, at omkostningstillæget foreløbig har givet mig underskud, og for ikke at blive drillet med det ville jeg gerne have været af med det, men det kunne vi altså ikke komme.

Vi er også lidt forundrede over partiledertilægget for ministre. Det kan vi ikke rigtig forstå nogen begrundelse for. Men sådan er det i et kompromis: Man kan ikke få sin vilje. Der er ikke tale om en studehandel i hvert fald. Der er tale om en buket af regler, som hører sammen, og som vi har talt os til rette om, og det har vi jo gjort.

Det er ikke korrekt at sige, at der er tale om lovsjusk. Hr. Nødgaard ved udmærket, at denne sag har været til behandling i Folketinget i ret lang tid. Hr. Nødgaard har behandlet den med sine kolleger i Præsidiets Udvalget for For-

retningsordenen har behandlet den et antal gange. Grupperne har været inddraget og har taget stilling. Så det, at lovforslaget gennemføres på få dage, er ikke udtryk for lovsjusk, for det er ikke en ny tekst og nye ideer, der kommer på bordet; det har været på bordet meget længe.

Og så er der selvfølgelig en række aviser, som markerer sig og håner og skælder ud. Jeg vil da godt opfordre de pågældende redaktører til at offentliggøre deres egen lønningsliste, selvfølgelig begyndende fra toppen. Så kan det jo godt være, at vi kommer til det resultat, at vi tjener en tredjedel eller en femtedel af, hvad visse chefredaktører tjener, og så skal det være chefredaktørerne, der skal retfærdiggøre, at de er så meget dygtigere og så meget bedre og så meget flittigere og har så meget større ansvar end medlemmerne af Folketinget, og det tror jeg de får svært ved.

Jeg citerede i forrige uge i anden sammenhæng Matthæus: »Hvi ser du skæven, som er i din broders øje, men bjælken i dit eget bliver du ikke var.« Og det ville jeg godt have sagt til et antal chefredaktører, heldigvis ikke så mange.

Det er min oplevelse, at befolkningen ser anderledes på det. Jeg møder stor forståelse hos mennesker på alle lønniveauer og alle uddannelsesniveauer og alle ansvarsniveauer for det, der foregår her, og derfor er jeg ganske tryk ved, at når den første ophidselse hos nogle overskriftmagere har sat sig, så vil man finde, at den rettelse, der sker her, er rimelig og gavnlig, og derfor stemmer vi trygt for denne lovbuket.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg vil godt spørge hr. Arne Melchior om en ting, som jeg ikke fik svar på af nogen, da jeg holdt mit ordførerindlæg, men så kan jeg jo spørge hr. Arne Melchior om det.

Hr. Arne Melchior snakkede om, at han havde været medlem af Folketinget i snart 30 år, og så vil jeg godt spørge: Når vi nu får forårets overenskomster, hvordan har hr. Melchior det så, når lønmodtagerne bliver spist af med 1½-2 pct.? Det er det ene.

Det andet er: Hr. Melchior var også med til at lave et indgreb over for sygeplejerskerne for nogle måneder siden her i Folketinget. Hvordan har hr. Melchior det med et sådant indgreb, som medførte beskedne lønforhøjelser til sygeplejerskerne, når hr. Melchior nu ud over sin fornemme ministerpension også skal modtage

yderligere 88.000 kr. om året i løn? Jeg spørger bare i al ydmyghed.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det dér med ydmygheden er vist et teatertrick, og det falder jeg ikke for. Desuden har jeg ikke været her i snart 30 år, jeg har snart været her i 24, og jeg satte bare spørgsmålstegn ved, om jeg når mit 30-års-jubilæum.

Så vil jeg sige til hr. Nødgaard, at han kender udmærket svaret på sit retoriske spørgsmål. Der har været overenskomstforhandlinger hvert andet år med reguleringer af lønninger, og der sker også regulering af lønninger uden for overenskomsterne. Hr. Nødgaard ved jo udmærket, at der er en masse fag, hvor en masse medarbejdere tjener mere, end overenskomstforhøjelsen giver dem. Men folketingsmedlemmerne har altså ikke haft en lønforhandling i nu – jeg tror, det er 14 eller 15 år – og derfor er der tale om et efterslæb, som ingen gør krav på, men som faglige organisationer nok ville benytte som begrundelse.

Det er altså svaret: Uanset om folk er sygeplejersker eller læger, eller de er murere, smede, typografer eller journalister, er der ingen sammenligning. Hr. Nødgaard narrer de folk, han taler til – ja, ikke nogen her i salen, men den offentlighed, han mener at tale til, og som vi alle taler til – ved at sammenstille overenskomstforhandlinger, som finder sted hvert andet år, og en overenskomstforhandling efter 15 års forløb.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Jørgen Estrup i ordførerrækken.

Jørgen Estrup (RV):

Det her er jo i grunden en ganske umulig debat, for hvordan kan man på nogen fornuftig vis retfærdiggøre sin egen løn? Jeg kender faktisk ikke nogen.

Selv om man ikke kan sige, at ydmyghed i disse år er i høj kurs, ville jeg egentlig synes, det klædte de fleste at indrømme, at der ikke er nogen retfærdig begrundelse for det. Jeg synes hr. Mejdahl måske er den, som har sagt det bedst hidtil. Jeg fik næsten et nært forhold til hr. Mejdahls bedstemor ved det spørgsmål, der blev stillet: Kan I tjene det ind? Jamen hvordan i alverden skulle man kunne redegøre for det?

Så er spørgsmålet selvfølgelig: Jamen hvordan klarer andre det? Jo, det gør de på en ganske simpel måde. Man har nogle overenskomst-

forhandlinger, og det er såmænd ikke den højere retfærdighed, der gør sig gældende dér. Nej, det er den hårde magt på begge sider af arbejdsmarkedet, der i sidste ende bestemmer, hvad overenskomsterne skal ende med. Det er en meget fornuftig mekanisme, som vi alle sammen har godkendt og i hvert fald i et vist omfang prøver at påvirke – men bevares!

Men hvad med folketingsmedlemmer og politikere i det hele taget, for slet ikke – jeg tør næsten ikke nævne det – at tale om kongehuset? Hvordan klarer de det? Ja, det er jo en anden sag, og man må jo nok sige, at hvis vi skulle finde nogen at forhandle med, blev det lidt svært. Derfor må man også se i øjnene, at når vi i dag har den diskussion, vi har, og også skal til at forklare, hvordan vi kan forsvare det, vi gør, set i forhold til nogle overenskomstforhandlinger, som ligger relativt tæt på – ja, så er der jo sådan set kun én ting at sige, nemlig at det havde været fornuftigere at gøre det løbende end at gøre det med ét slag.

Det er nok i en eller anden udtryk for en berøringsangst, at man ikke har taget dette i nogle spring, men har tænkt sig så længe om og snakket så meget om det, og først nu – 13 år efter den sidste reelle tilpasning til arbejdsmarkedet – kommer man på banen igen. Så ser det håbløst ud, uanset at det kun er en fremføring til det niveau, der i øvrigt er skabt.

Fra radikal side har vi ingen problemer med det, der reelt sker på folketingsvederlagernes konto. De øvrige forslag er jo afledt af det, og derfor skal jeg heller ikke sige andet, end at vi naturligvis bakker op om de forslag, der er fremsat. Men det kan godt give stof til eftertænke, at vi skal have den diskussion, og jeg synes, det ville være fornuftigt, at vi blev enige om, at det ikke sker igen. Der er nemlig ikke længere nogen fornuftige tidspunkter, hvor vi så at sige får en periode, hvor der er ro på arbejdsmarkedet og ikke nogen overenskomstforhandlinger, som truer, og hvor Folketinget derfor i ro og mag kan tilpasse sig det, der sker.

Vi er nødt til at se i øjnene, at vi skal have en binding til rimelige, sammenlignelige lønninger og honorarer på arbejdsmarkedet, og den binding, der er til borgmesterlønnen i en mellemstor kommune, er slet ikke så dum. Jeg synes, at hvad enten vi snakker om Morsø eller Vordingborg eller Aabenraa, eller hvad man nu skulle finde på det niveau, er man noget dér, som svarer til dette at være folketingsmedlem, både i ansvar og i byrde, og jeg tror ikke, befolkningen

ønsker, at folketingsmedlemmer skal være en lavtlønsgruppe, som man ikke kan rekruttere rimeligt sammenlignet med andre grupper af befolkningen. Så det, der sker her, er efter min mening i store træk fornuftigt. Det eneste, der er uklogt, er, at det sker på én gang og ikke er sket løbende.

Må jeg så tilføje nogle enkelte kommentarer om de to hovedforslag, der ligger – dels forslaget om folketingsvederlaget, dels forslaget om vederlag til ministre. Jeg synes, man tager et meget fornuftigt skridt i relation til at tilpasse vederlag plus tillæg til de ændringer, der er sket – både trafikalt og i andre henseender – i den måde, folketingsmedlemmers hverdag udvikler sig på. Det er uholdbart, at vi hidtil har haft tre lønzoner, og det er uholdbart med det omkostningstillæg, som vi har haft, hvor der var inkluderet boligudgifter, mens nogle ikke havde boligudgifter. Derfor er den opdeling, der nu sker, overordentlig fornuftig, og den støtter vi helhjertet.

Jeg kunne måske godt have ønsket mig, at vi var kommet længere i diskussionen om det, man kunne kalde bruttoficeringen af omkostningstillægget. Det havde måske gjort det nemmere at forstå for den brede befolkning, men der er også problemer i det.

Lad mig så blot til sidst sige om vederlagene, at jeg hilser selvfølgelig med glæde, at man nu også indpasser de midlertidige medlemmer i den struktur, vi har. Det kan man diskutere, og det gjorde vi unægtelig i sin tid, da vi havde diskussionen om orlovsordningen, men jeg hilser med glæde, at det sker nu.

Hvad angår ministerlovsforslaget, har der jo været en lang, lang diskussion om specielt pensionsordningen for ministre. Jeg synes, det er et stort fremskridt, at vi nu får en aldersbestemt pension for ministre i stedet for den ordning, vi har haft hidtil, for det gør det til en langt rimeligere ordning. Jeg synes også, det er fornuftigt, at vi udskifter ventepenge med en eftervederlagsordning. Jeg ser mange gode grunde til, at ministre får en lang eftervederlagsperiode, for man har i høj grad sagt fra og sagt farvel til nogle erhvervs muligheder, og det er ikke sikkert, de kommer igen. Det er overordentlig rimeligt.

Jeg skal ikke sige så meget om lønningerne for ministre. De kan diskuteres, sådan som også folketingsmedlemmernes vederlag kan diskuteres, og der er ikke nogen klar logik, som man kan forfølge.

Vi støtter fra radikal side forslagene, men jeg er enig i det, hr. Melchior sagde på et tidligere tidspunkt. Dette er selvfølgelig et kompromis, hvor man har fundet en ordning, som det store flertal af Folketinget har kunnet enes om. Vi er parat til at gennemføre forslagene så hurtigt, som det nu kan lade sig gøre, og gerne inden Folketingets samling slutter, men vi må selvfølgelig tage det forbehold, at der kan opstå nogle uforudsete problemer under udvalgsarbejdet.

Jette Gottlieb (EL):

De forslag, vi her skal behandle, har mange elementer, og desværre kommer vi jo ikke til at behandle dem punkt for punkt, så den samlede stillingtagen – det kan jeg sige med det samme – er, at Enhedslisten kommer til at stemme imod, fordi slutresultatet er en meget væsentlig forøgelse af indkomsten for såvel ministre som folketingsmedlemmer.

Man forsvarer det med en livstidsbetragtning og siger, at man fjerner det af alle erkendt urimelige i f.eks. at have en ungdomspension for ministre og erstatter den med en alderspension. Men forsvaret holder ikke. En livstidsbetragtning holder simpelt hen ikke, medmindre man altså betragter opgaverne herinde som et livstidsprojekt med det formål at have det som levebrød.

Forslagene har en lang historie. I årevis har ministerbærende og ministerable partier holdt hinanden i skak, så ingen ændringer overhovedet kunne gennemføres. Først en Storebæltsbro kunne fyre op under kravet om ændringerne, men selvfølgelig kun, hvis man kobledede det hele sammen.

Men til de enkelte elementer: At vederlaget fremover reguleres løbende er fint; men det store hop, man er nødt til at lave, før man begynder at regulere, er uantageligt. I mine øjne er det sådan, at arbejdet bærer værdigheden i sig selv.

Jeg er i øvrigt enig med hr. Jørgen Estrup i, at selve det at sidde og bedømme værdien af sin egen arbejdskraft ikke er nogen enkel ting. Jeg kan tydeligt se, at den slags kunne føre til lange diskussioner, og det er også den slags skruen uden ende-diskussioner, jeg hører i kølvandet på det her: Jamen vi vil ikke have mindre end dit eller dat, fordi det svækker vores værdighed. Vi vil ikke have mindre end dit eller dat, for så kunne man tro, at vi ikke var så meget værd. Sikke noget vrøvl!

Arbejdet bærer værdigheden i sig selv, og det er også mit argument for, at jeg går imod, at Folketingets formand skal have en indtægt, der svarer til statsministerens. Så kan man komme med alle de lighedsbetragtninger, men der er en tendens til i arbejdsmarkeds- og socialpolitikken, at ligestilling og justering altid sker i nedadgående retning, og når man snakker om sine egne lønninger, er det altid i opadgående retning. Det er en meget kedelig tendens.

At ministerpensionen bliver omlagt til en alderspension, er helt fint, og det er vel egentlig den største gevinst i forslagene, fordi den gældende ordning er en oplagt urimelighed. Den har været debatteret i Folketinget år efter år, og der har aldrig rigtig været noget godt forsvar for den.

Eftervederlaget for folketingsmedlemmer og ministre, hvor indtægt modregnes, er helt fint. Jeg glæder mig over, at det rent faktisk er kommet ind i denne sene fase af forhandlingerne – bortset fra det enkelte punkt, at det er fuldstændig ulogisk at vente 1 år med at modregne. Der kommer et ændringsforslag fra os til det punkt. Jeg ved selvfølgelig godt, hvordan det vil gå med det ændringsforslag, men det skal dog stilles.

Omkostningstillægget er et kapitel for sig selv. Det er ikke en rimelig ordning, men kan den ikke fjernes, må den i det mindste beskattes som alle andre frynsegoder, og jeg kunne forestille mig, at ved næste finanslovforlig vil det være en af de frynsegodejagter, der vil bidrage til en eller anden kasse, hvor der skal findes nogle penge. Det ville i hvert fald være klædeligt efter min mening, og alt i alt grundlæggende synes jeg, at jo mere gennemsnitlige forhold vi kan byde os selv sammenlignet med, hvad befolkningen bydes, desto bedre. Jo mindre grundlag for usmagelige diskussioner ville der være.

At omlægge omkostningstillægget, så man skal fremlægge huslejekvitteringer, er selvfølgelig godt; men det løser nok ikke problemet med det dobbelte i at have en lejlighed i København og alligevel rejse frem og tilbage. Det problem kan ikke løses, så længe man har de ordninger. Den dobbelte husførelse giver anledning til problemer, men tilskuddet til den dobbelte husførelse bør i det mindste behandles som alle andre steder på arbejdsmarkedet, hvor tilsvarende ordninger findes. Og igen: Det drejer sig jo om beskatning.

Det hele er lagt sammen i én stor pille, der er mulig at sluge for både ministre og for dem, der gerne vil være det, men det berøver os til gengæld chancen for at stemme for de ting i forslagene, som vi synes er vældig gode.

Jann Sjørnsen (KRF):

I mange år har både spørgsmålet om ministres pensioner og spørgsmålet om folketingsmedlemmernes vederlag jo været diskuteret, og nu er der endelig kommet forslag på bordet, som samlet set – sådan som vi ser på det fra Kristeligt Folkepartis side – repræsenterer et kompromis, som jeg alt taget i betragtning synes er en klar forbedring af de regler, der gælder på de forskellige områder i dag. Her tænker jeg ikke så meget på spørgsmålet om kroner og øre, men på de helt åbenlyse kritikpunkter, der har været, for så vidt angår ministres pensioner og de regler, der gælder vedrørende folketingsmedlemmernes vederlag og det, der er knyttet dertil.

Vi ser således på pakken, der nu er præsenteret her, at der overordnet set er tale om en klar forbedring, men at der selvfølgelig også er enkelte elementer, som vi godt kunne have tænkt os anderledes. Sådan er det jo som regel, når der skal laves kompromiser. Men vi er positive over for det samlede hele, der er blevet præsenteret her for Folketinget i dag, og kan støtte det.

Så vil jeg godt sige afslutningsvis, at der har været nogen debat om folketingsmedlemmernes værdighed. Jeg synes bare, jeg vil tilslutte mig dem, som i debatten har fremhævet, at folketingsmedlemmernes værdighed under ingen omstændigheder kan måles i kroner og ører. Det er jeg helt enig i. Arbejdet bærer værdigheden i sig selv, så det argument holder i hvert fald ikke, uanset hvad man måtte argumentere for i den forbindelse.

Kim Behnke (FRI):

Der er blevet gjort en del ud af, at dette er en samlet pakke. Nu er det ikke desto mindre sådan, at afstemningen om de fire forslag kræver Folketingets Forretningsorden jo foretaget individuelt, så det efterlader nogle af os med det privilegium, at vi kan stemme for det, vi synes, der er godt, og vi kan stemme imod det, vi synes, der er knap så godt.

Hvis vi skal starte i den nemme ende, så ser vi ingen problemer i beslutningsforslag nr. B 61, forslaget om statsrevisorerne.

Vi mener også, at lovforslag nr. L 141 om europaparlamentsmedlemmerne er en naturlig konsekvensændring, hvis de andre forslag nyder fremme.

Så er der forslaget om ministrene, lovforslag nr. L 140, og i betragtning af, at jeg har været medforlagsstiller hele fem gange på forslag, som gik ud på, at ministre ikke skulle kunne modtage pension, før de fyldte 60 år, er vi selvfølgelig meget glade for, at det nu langt om længe er lykkedes at skaffe et flertal i Folketinget for at fjerne den urimelighed, at blot fordi man har været minister i 12 måneder, er man straks berettiget til pensionslignende ydelser helt frem til man er 60 år, og derefter får man den egentlige pension. Så den del synes vi er ganske fornuftig.

Så er der blevet gjort meget ud af spørgsmålet om, hvilken løn ministrene egentlig skal have. Det står ikke i lovforslaget, der står nogle procentsatser, men den egentlige løn, hvad der skal udbetales, afgør statsministeren sammen med finansministeren. Det, Folketinget tager stilling til, er nogle principper for, hvilke procenter der skal være imellem de forskellige ministre. Men selve lønnen afgør man i regeringen, og derfor mener vi også, det er regeringens ansvar at afgøre, hvilken løn der skal udbetales.

Så er der endelig lovforslag nr. L 142 om folketingsmedlemmerne, og det er jo blandet sammen med mange forskellige ting.

Starter vi med omkostningstillægget, er det vores opfattelse, at den ændring, der finder sted, er fornuftig, og at den er rigtig. Det er bedre at dele omkostningstillægget op, sådan at boligomkostningen kommer til at fremstå for sig. Det er bedre, at man i konsekvens af, at de, der bor i Nyborg, kun har 10 minutter længere til arbejde i dag end dem, der bor i Korsør, så laver den tilpasning, og den har jo været diskuteret, lige siden Storebæltsbroen blev åbnet.

Så er der spørgsmålet om eftervederlaget. Vi er også af den opfattelse, at hvis man, inden man kom i Folketinget, var smed, og så sidder i Folketinget i 22 eller 21 eller 20 år, ja, så er det altså ikke lige sådan at gå ud og løfte hammeren igen. Derfor er det uværdigt, hvis folketingsmedlemmer, efter at have gjort en stor indsats for dansk parlamentarisme, skal ud og på bistandshjælp, fordi eftervederlaget udløber. Derfor synes vi, forlængelsen af eftervederlagstiden er fornuftig.

Vi kan forstå, der er et ændringsforslag på vej med hensyn til modregning. Hvis man får ar-

bejde, skal modregning finde sted med det samme. Det ændringsforslag vil vi støtte. Vi synes, det er en god og fornuftig ting, og nu, hvor man netop går ind og regner med, at der efter de 12 måneder skal ske modregning, ja, så er teknikken indført, og så kan den lige så godt gælde fra måned nr. 1.

Endelig er der lønnen, og hvor jeg jo ikke så tit er enig med hr. Jørgen Estrup, så må jeg sige, at betragtningerne omkring den måde, det finder sted på, jo er fuldstændig korrekte. Hvis man dengang i 1986 ud over at forhøje folketingslønningerne med 27 pct. havde indbygget en reguleringsordning, der er en anden end den 2 gange om året for pris- og lønstigninger, så var vi sluppet for at stå her i dag med en forhøjelse på 23 pct. Så selve det, at man fremover får indbygget en reguleringsordning, er jo klogt nok.

Men om folketingsmedlemmers lønninger her og nu skal stige med 23 pct.? Ja, der har vi den opfattelse i Frihed 2000, at det synes vi ikke er nødvendigt. Vi synes, det er fint, at man indbygger en reguleringsordning, som er ud over den normale pris- og lønstigning, men forhøjelsen af grundvederlaget, hvis man kan kalde det det, synes vi ikke er passende hverken på nuværende tidspunkt eller i øvrigt på andre tidspunkter.

I 1986 var situationen den, at Folketinget netop ved lovindgreb i overenskomsten havde vedtaget, at folk uden for dette hus kun måtte stige med 2 pct., hvorefter folketingsmedlemmerne bevilgede sig selv 27 pct. Denne gang står vi i den situation, at der for en lang række andre erhvervsområder er tale om løntilbageholdenhed og et samfundsøkonomisk ønske om, at der udvises løntilbageholdenhed, og det bør folketingsmedlemmerne selvfølgelig holde sig for øje.

Så afhængig af, hvor mange eller hvor få ændringsforslag der kan blive vedtaget til L 142, vil vores holdning, som forslaget ligger, være, at det stemmer vi nej til. Men det kunne jo være, at vi under udvalgsarbejdet kunne få ændret de forslag, så vi også kommer til at stemme for L 142. Det er vores håb, og så vil det være sådan, at de tre andre forslag stemmer vi for.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg skal i mit indlæg koncentrere mig om lovforslag nr. L 142 om folketingsvederlaget, som jeg synes bliver for højt, når det bliver sat op med disse over 20 pct. Og hvorfor så det? Fordi

efter min vurdering bør folketingsmedlemmers aflønning have et eller andet fornuftigt forhold til befolkningens indkomster generelt, og folk tjener altså ikke så meget, som jeg tror, hovedparten herinde går rundt og tror.

Tager man den seneste indkomststatistik fra Danmarks Statistik, den gælder for 1997, og indkomster, lønninger og priser er jo ikke steget så meget siden da, så var det halvdelen af alle lønmodtagere, der tjente under 225.000 kr. brutto – halvdelen! Og så er det alle indkomster, renteindkomster og lejeværdi af egen bolig, der er regnet sammen.

Hvor mange tjener under 300.000 kr.? 80 pct. – 4 ud af 5 lønmodtagere har en indkomst under 300.000 kr. Hvor mange tjener over 450.000 kr.? Ja, det er 5 pct. af lønmodtagerne. Altså 1 ud af 20! Og 3 pct., 3 pct., 3 ud af 100 lønmodtagere tjener over ½ mio. kr. Så går indkomststatistikken ikke længere op, for der er så få, der tjener over 500.000 kr. om året, når man lægger alle indkomster sammen.

Hvis vi ser bort fra sort arbejde, som der jo ikke er særlig mange mennesker, der har mulighed for at lave noget særligt af – der er styr på lønninger og indkomster skattemæssigt og i indkomststatistikken, sådan skal det også være – så tror jeg nok, de fleste herinde, hvis Folketinget var fuldtalligt her i aften, ville undre sig over, at folk ikke tjener mere.

Jeg mener, det er i det lys man skal se folketingsmedlemmers aflønning, og vi skal ikke være en overklasse, som ligger helt oppe blandt de sidste 3 pct. af lønmodtagerne.

Går man ind i indkomststatistikken og ser på den stillingskategori, der hedder topledere, er det kun 1 ud af 3 topledere, der tjener over ½ mio. kr., og det er dér, vi sender os selv op. Det svarer til med det forslag, der ligger, at hvis man regner det hele om til almindelig indkomst, som andre har, så får et almindeligt folketingsmedlem ca. 550.000 kr. for at gøre sit arbejde herinde eller lade være – bare for at være her. Jeg synes, det er for meget.

Men som hr. Jørgen Estrup sagde: Der er altså ikke nogen sandhed. Man kan altid sammenligne sig med noget, man kan sammenligne sig med paven eller med en eller anden borgmester, og så er det ikke nok, så kunne man få mere.

Men jeg ved ikke, hvor meget jeg giver for de forskellige argumenter. Og det med ansvar, det tunge ansvar. Jeg lurer på, om ikke en buschauffør egentlig har et ansvar, der er fuldt så

stort, og hvad får han eller hun i løn? Eller en togfører? Hvor stort er ansvaret herinde, når det kommer til stykket? Står vi ikke til regnskab ansvarsmæssigt for det, vi laver herinde, ved folketingsvalgene? Det har da egentlig ikke noget med lønnen at gøre. Det er sniksnak og syge argumenter. Jeg giver ikke fem flade euro for det.

Argumentet med at vi skal have de rigtige folk i Folketinget, og det kræver, vi får en højere løn, ellers vil de ikke. Jeg ved det ikke. Skulle man så ikke sætte lønnen ned? Så man ikke fik dem ind, der bare skulle tjene en masse penge, men dem, der var idealister og ville ind for at drive politik. Det kunne man med fuldt så god ret argumentere for.

Vi herinde er sat til at – om jeg så må sige – vogte statskassen, og så misbruger vi den situation til at give os selv en ordentlig lønforhøjelse. Sådan oplever jeg det. Så kan man gå ud og sige: Jamen Frank, du vil jo gerne have en højere løn. Ja, selvfølgelig vil jeg det. Jeg vil da gerne have 1 mio. kr. om dagen. Men det er ikke noget, jeg vil stille forslag om. Det er ikke noget, jeg vil argumentere for. Det er ikke noget, jeg finder rimeligt, moralsk og retfærdigt, og det gør jeg heller ikke med det her forslag, som jeg vil stemme nej til.

I øvrigt vil min indstilling til de andre forslag være den samme, som blev tilkendegivet af hr. Kim Behnke.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Ja, jeg har jo noteret mig, at der er bred tilslutning til det fremsatte forslag om ministrene. Jeg skylder Folketinget lige at give et meget kort resumé af forhistorien.

Forhistorien er jo, at der har været en lang række debatter her i Tinget om ministerpensionsordningen, hvor det har været en hovedstrømning, at man ønskede at fjerne ministerpensionen før 60 år, men at det skulle ske i en sammenhæng, der ikke samlet set forringede vilkårene for ministre.

Det har der været en meget bred tilslutning til. Vi har opereret med forskellige skitser, sonderet det hos partierne i hvert fald de sidste 5 år ud fra det grundlag. Men det er, ligesom sagen ikke har kunnet bevæges, før Præsidenten tog fat på folketingsmedlemmernes vederlag.

Tilblivelsen af det forslag, der nu ligger, er så på baggrund af de tidligere skitser, som har været drøftet mellem partierne, sket i samråd

med Præsidiets og gennemgået i et samråd i Udvalget for Forretningsordenen i fredags.

Det har været vores forudsætning, at det indgik i en sammenhæng med Folketingets ansættelsesforhold og fik støtte fra de partier, der også stod bag ændringen i vederlaget for Folketingets medlemmer.

Der findes jo ikke retfærdige lønforskelle, i hvert fald ikke efter min opfattelse. Man kan sige, at det, vi leverer her, er et oplæg omkring ministrene, der lever op til det, der i gentagne folketingsdebatter har været efterlyst, og det forstår jeg flertallet kvitterer for.

Det er også rigtigt, at ministerordningen i sin hidtidige indregning har været ekstrem gammeldags, og det er jo også rigtigt, når man snakker vederlagene både for folketingsmedlemmer og ministre, at hvad skal man sammenligne med, og hvornår skal man finde en anledning til at bringe vederlagene på linje med dem, man oprindeligt sammenlignede sig med. For det handler disse forslag jo i virkeligheden samlet set om.

Folketingets medlemmer og ministrene har så at sige ikke i de sidste 14 år forhandlet løn. Der er sket en automatisk regulering af behersket omfang, men man er faldet klart tilbage i forhold til de grupper, man dengang sammenlignede sig med. Og det rettes der så op på.

Ser man specielt på ministrenes vilkår, er situationen den, at det simpelt hen kommer an på alder og funktionstid, om de samlede virkninger af det her forslag er en forbedring, eller det ikke er det.

Man kan ikke sige skråsikkert, at det her er en forbedring samlet set, men man kan sige, at det er en modernisering. Det bringer indretningen af aflønningen og pensionerne mere i overensstemmelse med, hvad de er for andre ledende poster i samfundet, og det har været det, man har efterspurgt.

Der var en debat på et tidspunkt undervejs om, hvorvidt det var uvedkommende eller vedkommende med indtægter ved siden af, og der kan man sige for ministres vedkommende, at det jo stort set er aldeles uvedkommende, for det ligger i funktionen, at det kan man ikke ha-

ve, og det spiller selvfølgelig også en rolle, når man skal bedømme, hvad det rigtige niveau er.

Jeg kan ikke tilbageholde den bemærkning, at man jo godt kan betragte en del af vederlaget som et smudstillæg, for det er ikke småting, man nogle gange bliver udsat for, heller ikke, når man deltager i formulering af nye vederlagsforhold.

Jeg vil kun føje en eneste bemærkning til, og den retter sig specielt til hr. Poul Nødgaard, der talte om bitterhed i befolkningen. Min opfattelse er, at bitterhed i befolkningen ikke er noget, der er; det er noget, der skabes af folk, der kun fortæller en lille del af sandheden, fordi de politisk lever bedre af det.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødts):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalg for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Grete Schødts):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 10. december 1999, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.42